

AKKORDANALYSE

Ved TRINANALYSE af akkorder identificeres akkorden simpelthen med det trin i skalaen, den er bygget på. Skalaen fastsættes ud fra den toneart, man har besluttet at analysere akkordrækken i.

Trinene nummereres med romertal:
I - II - III - IV - V - VI - VII

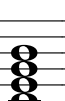
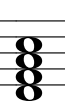
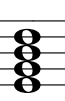

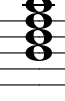
I dette papir er trinangivelser absolutte, dvs der nummereres ud fra durskalaens trin.

I FUNKTIONSANALYSEN ønsker man at beskrive akkordernes forhold til hinanden - deres indbyrdes rangorden.

De vigtigste akkorder er her Tonika på trin I - vores hjemmebase - og Dominanten på trin V, der som et andet vejskilt viser os vejen hjem til Tonika.

Subdominanten på trin IV giver os også en god følelse af at være i nærheden af hjemmet, men den er ikke en nær så entydig vejviser.

Parallellerne er langt mere neutrale og bruges mere som variation. En undtagelse herfra er Subdominantparallellen på II trin, der meget ofte erstatter Subdominanten.

Becifring:	Cmaj ⁷	Dm ⁷	Em ⁷	Fmaj ⁷	G ⁷	Am ⁷	Bm ^{7(b5)}
							
Trin:	I	II	III	IV	V	VI	VII
Funktion:	TΔ	Sp ⁷	Dp ⁷	SΔ	D ⁷	Tp ⁷	Sp ⁶ Ø ⁹

I **DUR** bemærker vi først at alle parallellerne er mol-septimakkorder. Men det vigtigste er at den eneste dur-septimakkord er Dominanten.

Heraf kommer dur-septimakkordens specielle rolle - den fungerer altid som dominant.

(Obs. Dette gælder ikke for blues)

Det er næsten ligeså vigtigt at bemærke at: Tonika og Subdominant begge er maj7-akkorder.

De kan ikke være septim-akkorder.

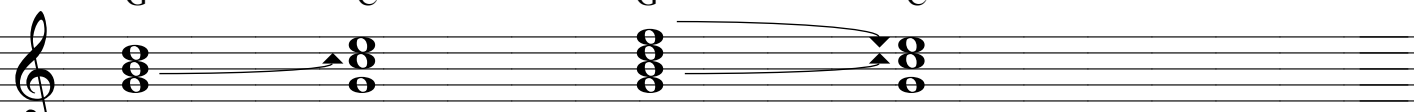
Hvis du derfor har en Tonika eller en Subdominant der blot er en treklang, kan du roligt ændre den til en maj7-akkord - men **ALDRIG** til en 7-akkord, for det ville ændre dens funktion til en Dominant.

T og S bliver også ofte udvidet med en 6'er i stedet for maj7'eren. Det kan man fordi 6'eren ligesom maj7'eren er neutral i funktionsmæssig forstand - den ændrer ikke ved akkordernes indbyrdes magtbalance.

Hvad er der specielt ved Dominanten? Svaret er dens **ledetoner**. Dominantens terts er for det første den tone vi kalder toneartens ledetone - altså skalaens VII trin, der meget gerne vil føres videre frem til toneartens grundtone. I C-dur er ledetonen altså tonen H (B).

Men dominantseptim-akkorden har endnu en ledetone, nemlig dens lille septim - tonen f - der allerhelst vil (og bør) føres videre nedad til tonen E, tersten i grundtonearten C-dur.

Denne forbindelse: Dominantens 7'er > Tonikas 3'er er en af de vigtigste stemmeføringsmæssige forbindelser. **HUSK DET.**

	G	C	G ⁷	C
				
	D	T	D ⁷	T

I **MOL** er tingene lidt anderledes.

Tonika er naturligvis stadigvæk I trin, men her en mol-7 akkord.

Subdominanten er på IV trin og er også en mol-7 akkord, medens:

Dominanten på V trin i den rene mol-skala bliver en mol-7 akkord. Det fungerer ikke godt som dominant, så derfor ændrer man den blot til en dur-septim-akkord istedet for, altså Em7 bliver til E7. Herved har man indført en ny tone den rene mol skala, nemlig ledetonen = det høje VII trin. Derfor får man meget ofte et løst fortegn i mol - man indfører ledetonen og skalaen ændrer sig til en såkaldt harmonisk mol.

Parallellerne befinder sig på andre trin end i dur, men de er alle dur-akkorder, logisk nok.

Den "underlige" akkord: mol7(b5) befinder sig her på II trin, men den har i mol næsten altid funktion som Subdominant 6 og har derfor kun fået denne betegnelse.

Becifring: Am⁷   Bm^{7(b5)}   Cmaj⁷   Dm⁷   Em⁷ -> E⁷   Fmaj⁷   G⁷

Trin: I   II   bIII   IV   V   bVI   bVII

Funktion: T   S6   Tp   S   (D7)   Sp   Dp

Ren mol:

Trin: I   II   bIII   IV   V   bVI   bVII   VIII

Harmonisk mol - 7. trin er hævet i forhold til ren mol:

Trin: I   II   bIII   IV   V   bVI   VII   VIII

Melodisk mol - 6. og 7. trin er hævet i forhold til ren mol:

Trin: I   II   bIII   IV   V   VI   VII   VII

DEN TONALE KADENCE

DUR: (eks. i C-dur)

T   S   D7   T
C   F   G7   C

MOL: (eks. i A-mol)

T   S   D7   T
Am Dm E7 Am

JAZZ KADENCEN

II - V - I

Kadencen der i DUR benytter funktionerne: Sp D7 T er uhyre almindelig i jazz og pop og lignende genrer og går kun under navnet **II - V - I**

DUR: (eks. i C-dur)

II (Sp)   **V** (D7)   I (T)
Dm7   G7   CA

MOL: (eks. i C-mol)

II (S6)   **V** (D7)   I (T)
Dm7(b5)   G7(b9)   Cm7